«Ένας κόσμος στο χείλος της αβύσσου» – Ο σκηνοθέτης Σάββας Στρούμπος φέρνει την Ιφιγένεια στη Λάρισα και μιλά στο onlarissa.gr

Γιώτα Φαρφάλα,
23/08/2026

Ο Σάββας Στρούμπος, καταγράφοντας μια μακροχρόνια πορεία στο θέατρο, έχει δημιουργήσει αναμφίβολα το δικό του καλλιτεχνικό αποτύπωμα στο χώρο. Από το 2003 συνεργάζεται με το Θέατρο Άττις και τον Θεόδωρο Τερζόπουλο ενώ είναι ο ιδρυτής της ομάδας «Σημείο Μηδέν».

Αυτήν την περίοδο καταπιάνεται με τη σκηνοθεσία της τραγωδίας του Ευριπίδη «Ιφιγένεια η εν Αυλίδι», η οποία μετά τη σαρωτική επιτυχία που γνώρισε στο θέατρο Άττις, περιοδεύει σε επιλεγμένους σταθμούς μεταξύ των οποίων και η πρωτεύουσα της Θεσσαλίας, η Λάρισα.

Στο πλαίσιο αυτό ο Σάββας Στρούμπος μιλά στο onlarissa.gr για την παράσταση υπό το πρίσμα του σκηνοθέτη: πώς προσεγγίζει το έργο, τι προσδοκίες έχει από αυτό, τη σύνδεσή του με τη σημερινή εποχή ενώ, τέλος, δεν παραλείπει να αναφερθεί και στα μελλοντικά του σχέδια.

Κύριε Στρούμπο, είστε ένας άνθρωπος με μακροχρόνια πορεία στο χώρο του θεάτρου, με διπλή μάλιστα ιδιότητα – ηθοποιός και σκηνοθέτης- αλλά και ο ιδρυτής της Ομάδας «Σημείο Μηδέν». Πώς διαχωρίζετε αυτούς τους δύο ρόλους;

Η τέχνη της σκηνοθεσίας με γοήτευε από νεαρή ηλικία. Η διαδικασία δημιουργίας ενός κόσμου εκ του μηδενός, η συνεργασία με πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους, η έμπνευσή τους, η διαμόρφωση ενός

οράματος για τον κόσμο και τον άνθρωπο. Η τέχνη της ηθοποιίας είναι μια εξίσου σημαντική υπόθεση, αλλά δεν πιστεύω ότι κανείς μπορεί να τα κάνει όλα. Γι' αυτό τον λόγο, εδώ και πολλά χρόνια ανεβαίνω στη σκηνή σπάνια, με εξαίρεση τα τρία τελευταία χρόνια με τον «Γλάρο» και την «Ορέστεια», αλλά αυτά παραμένουν η εξαίρεση στον κανόνα.

Αυτήν την περίοδο κυριαρχεί ο ρόλος του σκηνοθέτη μιας και έχετε αναλάβει τη σκηνοθεσία μιας από τις δημοφιλέστερες τραγωδίες του Ευριπίδη, την «Ιφιγένεια η εν Αυλίδι». Γιατί επιλέξατε την συγκεκριμένη τραγωδία; Σας δόθηκε κάποιο έναυσμα;

Όταν διάβασα το έργο αντιλήφθηκα ότι έχω στα χέρια μου ένα εξαιρετικά επίκαιρο και σύγχρονο κείμενο, που καταπιάνεται με τη βουλιμία και την τρέλα του πολέμου, που περιέχει τόσο τον σπαραγμό όσο και τον σαρκασμό, τόσο το τραγικό στοιχείο όσο και το παράλογο. Μου γεννήθηκε άμεσα η επιθυμία να ασχοληθώ μαζί του σε βάθος. Έτσι γεννήθηκε η παράστασή μας.

Πρόκειται για ένα έργο που γράφτηκε πριν χιλιάδες χρόνια, καταφέρνει όμως με κάποιον τρόπο να παραμένει επίκαιρο μέχρι σήμερα. Τα θέματα που πραγματεύεται – ο πόλεμος, η εξουσία, η θυσία, η γυναικεία υποταγή- εξακολουθούν να μας απασχολούν. Θεωρείτε ότι αυτό διαδραμάτισε ρόλο στην απήχηση που έχει η παράσταση;

Στην παράσταση προσπαθούμε να ακολουθήσουμε τον Ευριπίδη, ο οποίος χειρίζεται την ωμότητα της εξουσίας και της πατριαρχίας ενός κόσμου στο χείλος της αβύσσου, με τρόπο ποιητικό. Το ποιητικό κοίταγμα στο μαύρο του Ευριπίδη είναι για μας το κοίταγμα προς την ουτοπία, προς τη δυνατότητα αυτός ο κόσμος να αλλάξει. Πιστεύω ότι η παράσταση αγγίζει τους θεατές μέσα από το ποιητικό κοίταγμα που κάνει τα υλικά να αναπνέουν αυτά τα ίδια και να μας συγκινούν.

Ως σκηνοθέτης, ποιο σημείο του έργου σας «γοήτευσε» περισσότερο και θα θέλατε να επισημάνετε;

Η αλήθεια είναι ότι βρίσκω το σύνολο του έργου γοητευτικό, και ως υλικό εργασίας το θεωρώ ανεξάντλητο. Αν μπορώ να ξεχωρίσω κάτι είναι η διαδρομή της Ιφιγένειας. Εμφανίζεται στη σκηνή με σκοπό να παντρευτεί τον Αχιλλέα, πέφτοντας στην παγίδα του πατέρα της. Μαθαίνει τι την περιμένει και τον ικετεύει για τη ζωή της. Αυτός δεν μετακινείται. Τότε ξεκινάει ο θρήνος της. Αναζητά ένα στήριγμα και δεν υπάρχει κανείς.

Έχουμε τη μοναχικότητα, τον ξεριζωμό του τραγικού προσώπου. Και ξαφνικά, ένα βήμα πριν τον θάνατο μεταστρέφεται και υποστηρίζει την πατρική επιθυμία και, τελικά, φαίνεται να θυσιάζεται με δική της ελεύθερη βούληση. Στην παράστασή μας δεν είναι ακριβώς έτσι. Η Ιφιγένεια ραγίζει, σπάει μέσα της, δεν αντέχει τον παραλογισμό των πραγμάτων. Η μεταστροφή της είναι το προϊόν της τρέλας απέναντι στο απολύτως αδιανόητο. Καταλαμβάνεται από τον έρωτα θανάτου μπροστά σε κάτι που την υπερβαίνει.

Στο ίδιο πλαίσιο, υπήρξε κάτι που σας δυσκόλεψε στη διάρκεια της προετοιμασίας της τραγωδίας και σας έκανε να αναρωτηθείτε εάν πήρατε τη σωστή απόφαση για την επιλογή του έργου;

Και πάλι θα ξεκινήσω από το σύνολο του έργου. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά απαιτητικό κείμενο. Αυτή τη φορά, αν θα ξεχώριζα κάτι είναι τα χορικά του. Έπρεπε να δουλέψουμε πολύ, να κάνουμε πολλές δοκιμές για να αντιληφθούμε τα επίπεδα στα οποία κινείται ο Ευριπίδης: από τη μία η βουλιμία για δύναμη και πόλεμο των γυναικών του χορού, από την άλλη η σταδιακή συνειδητοποίηση του μεγέθους της επερχόμενης καταστροφής, που μας οδηγεί στην τραγωδία της επίγνωσης.
Αν μπορέσουμε να μεταδώσουμε στους θεατές την αισθητική απόλαυση παρακολούθησης του έργου μας, τότε το κάθε άτομο θα δημιουργήσει τις δικές του σκέψεις και θα γεννήσει δικά του συναισθήματα. Αυτή η ελευθερία της πρόσληψης από τη μεριά των θεατών είναι για μένα σημαντική. Δεν πιστεύω ότι χρειάζεται όλα να εξηγούνται.

Ποιες είναι οι προσδοκίες σας για το κοινό που θα παρακολουθήσει την παράσταση – να το προβληματίσετε, να το αφυπνίσετε ή να του εξωτερικεύσετε άλλα συναισθήματα; Και αν ναι, τότε ποια είναι αυτά;

Πιστεύω ότι όλα τα μηνύματα και οι συγκινήσεις που θέλει να επικοινωνήσει μια παράσταση βρίσκονται στην αισθητική της. Αν μπορέσουμε να μεταδώσουμε στους θεατές την αισθητική απόλαυση παρακολούθησης του έργου μας, τότε το κάθε άτομο θα δημιουργήσει τις δικές του σκέψεις και θα γεννήσει δικά του συναισθήματα. Αυτή η ελευθερία της πρόσληψης από τη μεριά των θεατών είναι για μένα σημαντική. Δεν πιστεύω ότι χρειάζεται όλα να εξηγούνται.

Στο σκηνοθετικό σας σημείωμα, αναφέρετε την εξής χαρακτηριστική φράση: «η ελπίδα ανήκει σε αυτούς που δεν έχουν ελπίδα». Θα θέλατε να μας επεξηγήσετε το νόημα πίσω από αυτή και πώς σχετίζεται με την τραγωδία;

Η αληθινή ελπίδα δεν ανήκει σε εκείνους που έχουν λόγους να ελπίζουν, αλλά στους απελπισμένους, στους αποκλεισμένους. Η ελπίδα δεν ξεκινά από μια βεβαιότητα για το μέλλον· ξεκινά ακριβώς εκεί όπου η βεβαιότητα έχει καταρρεύσει, από το τραγικό αδιέξοδο.

Αντιλαμβάνομαι ότι προς το παρόν η προσοχή η δική σας και των υπόλοιπων συντελεστών είναι στραμμένη στην καλοκαιρινή περιοδεία, ωστόσο υπάρχει κάποιο πλάνο για την ερχόμενη σεζόν; Για παράδειγμα, με ποιο έργο θα θέλατε να καταπιαστείτε μελλοντικά;

Ετοιμάζω το ποίημα του Μαγιακόβσκι «Πόλεμος και Οικουμένη». Το διάβασα στον πολύ ωραίο τόμο των εκδόσεων Κείμενα σε μετάφραση Ηρακλείας Πέππα. Ανυπομονώ και γι' αυτή την νέα περιπέτεια.

Σας ευχαριστώ πολύ γι' αυτή την κουβέντα.

Κι εγώ σας ευχαριστώ κυρία Φαρφάλα.

Σ.Σ. Υπενθυμίζεται ότι η παράσταση θα παρουσιαστεί την Τετάρτη 26 Αυγούστου και ώρα 21.00 στο Β΄Αρχαίο Θέατρο Λάρισας, σε συνεργασία με το Θεσσαλικό Θέατρο στο πλαίσιο του Διεθνούς Δικτύου Αρχαίου Δράματος.